

Niels Nymann Eriksens prædiken juleaften

Taler

Niels Nymann Eriksen
Sogne- og indvandrerpræst

Dato

24. december 2022

Sted

Apostelkirken, Vesterbro

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

1 ”Kommer du hjem til jul?” Det er sådan et spørgsmål, som den ene generation stiller den næste. Der er sikkert nogen af os som sidder her i dag fordi vi er kommet hjem. Andre sidder her måske vi har svaret: Nej jeg kommer ikke hjem, jeg bliver hjemme.

5

I juleevangeliet hører vi om kejserens folketælling som indebar at alle skulle vende tilbage hver til sin slægts by. Og alle mennesker drog op, hver til sin by, står der. Josef skulle altså hjem til jul. Han vidste selvfølgelig ikke dengang, at det var på grund af julen han skulle hjem. Men strengt tage kan man vel sige at hans og Marias rejse fra Nazaret til Betlehem var begyndelsen på den trafik, som har ført til myldretid og overfyldte toge over Storebælt op mod jul. Det er ikke fordi folk er på vej ud i verden for at opleve noget nyt. De er på vej hjem. Til hver deres Betlehem, hver deres det by og hjem.

15 Så der er noget ved dette spørgsmål: Kommer du hjem til jul, som forbinder den her gamle tekst med os i dag. For hvor er man i grunden hjemme, hvor hører man til. Det er et af de spørgsmål julen på sin egen stilfærdigt påtrængende måde gør aktuelt for os. Hvad vil det sige at komme hjem? Hvis det Ludo er i Ludo man blive slået hjem, så betyder det at man må begynde forfra. Men når
20 englænderne synger, Its coming home til en fodboldkamp, er det fordi de tror at de endelig når målet.

Jeg kendte en ældre mand, som et år besluttede sig for at tage til julegudstjeneste i sin barndoms kirke. Så efter gudstjenesten bad han præsten om lov til at blive
25 siddende i landsbykirken. Og der sad han så i den mørke kirke og lod minderne fra barndommen skylle ind over sig. Her havde han siddet utallige gange som barn og ung, og nu sad han der igen på juleaften. Det er vel også en form for

hjemkomst. Og måske er den hjemkomst beslægtet med Jens Sigsgaard historie
30 om Palle der vågner op og opdager at han er alene i verden og det betyder jo at
han kan gøre hvad han vil. Og det gør han i højere og højere tempo, indtil han til
sidst blive ulykkelig af det og vågner med et råb, der tilkalder hans mor.

Den amerikanske digter Robert Frost definerede hjemmet som det sted hvor du
35 ikke kan blive afvist, når du kommer. Bevidstheden om at have hjemme betyder
at hvordan vores rejse gennem verden så vil forme sig, er der et udgangspunkt vi
kan vende tilbage til og hvor vi vil blive modtaget.

Og i en dybere forstand er det netop det julen handler om. Den handler om at
40 der findes et sted hvor vi ikke kan blive afvist når vi kommer. Det er denne tanke
som ligger til grund for at så mange af julesalmerne slutte med en opfordring til
at gå til Betlehem.

Og lad os gå med stille sind
45 Som hyrderne til barnet ind,

Sang vi for lidt siden. Eller mit hjerte altid vanker til Jesus føderum. Eller: Her
komme Jesus dine små til dig i Betlehem at gå. Det handler ikke om
pilgrimsrejser til det hellige land. Det handler om at komme hjem. Det handler
50 om at sige, at der findes et sted hvor vi ikke kan blive afvist når vi kommer.

Men hvordan hænger det sammen? Betlehem er jo netop i juleevangeliet det
ugæstmilde sted, hvor der ikke er plads til Maria og Josef i herberget. Denne
formulering, der var ikke plads til dem i herberget fortæller os om et sted hvor
55 det er først til mølle-princippet der gælder. Så Betlehem er i beretningen netop
ikke det sted hvor man ikke kan blive afvist når man kommer. Den er kommer
først kommer ind. Eller: Har du penge så kan du få, men har du ingen så må du
gå. Og er det ikke netop den mekanisme som gør at vi som lever i et samfund
som er præget af markedets kræfter, kan have vanskeligt ved at falde til ro og
60 komme hjem.

Men det er i en vis forstand netop betydning. Lukas lægger i sin beretning vægt
på at placere Jesu fødsel i en tid hvor kejseren kalder hele verden i mandtal – det
handler om kontrol og skatteopkrævning – hvor de stærke lader de svage mærke
65 deres magt, hvor hyrder må sove på marken udenfor bymuren og hvor der ikke
er en ledig seng til en fødende kvinde.

70 Det var her at Gud blev menneske. Det var over denne verden at himlen åbnede sig og lyset strålede englene sang om fred på jorden. Jesu fødsel betyder at Gud ikke har overladt os til os selv og vor egen evne til at finde og skabe mening. Den betyder at Gud ikke bare vendt os ryggen, da han så hvordan mennesker kan behandler hinanden, men at han tværtimod kastede sig ind i kampen. Og det betyder at vi ikke overladt til os selv, at historien om vores liv, dybest set ikke er 75 historien om hvad vi har bedrevet og opnået, men at det er en kærlighedshistorie, som handler om hvordan vi tager imod Guds kærlighed.

I podcasten tidsånd på DR hørte jeg Christopher Emil Bruun fortælle at han hver juleaften på et tidspunkt går ud i natten og ser op mod stjernehimlen og 80 lader sig fylde med bevidstheden om at det som skete i denne nat var at himlen bøjede sig til jorden, at evigheden indtog tiden, at Gud blev en af os, og det betyder at vi ikke er overladt til os selv i et stort koldt univers. Julen fortæller os at den verden vi er en del af, denne ubegribeligt store årsagssammenhæng, som vores liv er flettet ind i, er et hjem, Gud har helliget vores jord, at han har givet 85 sig til kende, at han har vist os at der findes et sted hvor vi ikke kan blive afvist når vi kommer. Og at vi derfor kan se ud op i nattehimlen, som Grundtvig i en anden julesalme, fornemme at stjernerne smiler og vinker.

Kommer du hjem til jul?

90

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

95

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

100

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-nymann-eriksens-praediken-juleaften-2022>

105